

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

NACRT

**Z A K O N
O ISTRAŽIVANJU I EKSPLOATACIJI NAFTE I PLINA
U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE**

Sarajevo, maj 2012. godine

Z A K O N
O ISTRAŽIVANJU I EKSPLOATACIJI NAFTE I PLINA
U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

I OPĆE ODREDBE

Član 1.
Predmet Zakona

- (1) Ovim zakonom utvrđuju se uslovi, način i postupak izvođenja istraživanja i eksploatacije nafte i plina, kao i druga pitanja od značaja za istraživanje i eksploataciju, kako bi se stvorili uslovi za:
- a. obezbjeđenje komercijalnih količina nafte i plina za potrebe Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu „Federacija”) na principima provođenja ekonomski opravdanih istraživanja i eksploatacije nafte i plina a u skladu s načelima održivog razvoja Federacije;
 - b. zaštitu ležišta nafte i plina kao prirodnog bogatstva od interesa za Federaciju;
 - c. gospodarenja i sprečavanja rasipanja nafte i plina;
- (2) Za ispunjenje cilja iz stava (1) ovog člana, načela održivog razvoja energetskog sektora u Federaciji uključuju slijedeće:
- a. utvrđivanje rezervi i kvaliteta nafte i plina kao osnove za planiranje i izgradnju savremenih energetskih objekata i infrastrukture sa visokim stepenom energetske efikasnosti, uvažavajući „Strateški plan i program razvoja energetskog sektora Federacije Bosne i Hercegovine”;
 - b. provođenje zakonskih odredbi koje se odnose na istraživanje i eksploataciju nafte i plina uz uvažavanje i sprovođenje zakonskih odredbi koje se odnose na zaštitu i upravljanje okolišem, na način da se aktivnosti na istraživanju i eksploataciji nafte i plina izvode uz minimalan negativan uticaj na okoliš;
 - c. obaveza Vlade Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: „Vlada Federacije”) i vlada kantona da potiču i podržavaju istraživanje nafte i plina, za dobrobit sadašnje i buduće generacije;
 - d. da razvojni programi i projekti zaštite okoliša i ekonomskog efekta istraživanja i eksploatacije nafte i plina predvide mogući uticaj na okoliš, pri čemu se ne ograničava niti sprječava razvoj istraživanja i eksploatacije nafte i plina;
 - e. da se javne politike i prakse mogu primijeniti kako bi se omogućilo istraživanje i proizvodnja nafte i plina na način koji je prihvatljiv u okolišnim i ekonomskim uslovima;
 - f. poticanje recikliranja naftnih polja sa otpadnim nusproizvodima kako bi se omogućilo ponovno korištenje, smanjenje ili povrat njihovih nusproizvoda;

- g. da se na zemljištu koje je oštećeno ili na kojem se ne vrši istraživanje izvrši saniranje i rehabilitacija prostora;
- h. da se napredna naučna i tehnološka istraživanja, u odnosu na procese i metode istraživanja i proizvodnje nafte i plina moraju primjenjivati s ciljem poboljšanja produktivnosti, uspješnosti i konkurentnosti industrije nafte i plina, i sprečavanja ili smanjenja štetnog uticaja na okoliš.

Član 2. (Primjena zakona)

- (1) Ovaj zakon primjenjuje se na aktivnosti koje se izvode u okviru određenih istražnih prostora i eksploatacionih polja nafte i plina na prostoru Federacije.
- (2) Aktivnosti iz stava (1) ovog člana odnose se na:
 - a. dodjelu koncesije na istraživanje i eksploataciju nafte i plina na prostoru Federacije;
 - b. izvođenje geoloških istraživanja nafte i plina;
 - c. utvrđivanje rezervi i kvaliteta nafte i plina;
 - d. privođenje proizvodnji/ razrada ležišta (bušenje bušotina, izvođenje radova nad bušenjem i napuštanje bušotina, izgradnja postrojenja, objekata i proizvodnih rezervoara i
 - e. eksploatacija/ primarna proizvodnja nafte i plina.

Član 3. (Ostala pravna regulativa koja uređuje istraživanje i eksploataciju nafte i plina u Federaciji)

- (1) Na pitanja dodjele koncesije na istraživanje i eksploataciju nafte i plina koja nisu uređena ovim zakonom i propisima koji se donose na osnovu ovoga zakona, primjenjuju se odredbe propisa kojim se uređuje dodjela koncesija na prostoru Federacije.
- (2) Na pitanja zaštite okoliša koja nisu uređena ovim zakonom i propisima koji se donose na osnovu ovoga zakona, primjenjuju se odredbe propisa kojima se uređuje zaštita okoliša i odredbe posebnih propisa koje se odnose na pojedine sastavnice okoliša.
- (3) Na pitanja prava na pristup informacijama koja nisu uređena ovim zakonom i propisima koji se donose na osnovu ovoga zakona, primjenjuju se odredbe propisa kojima se uređuje pravo na pristup informacijama.

Član 4. (Vlasništvo nad naftom i plinom)

- (1) Nafta i plin je prirodno bogatstvo od interesa za Federaciju, imaju njezinu posebnu zaštitu, istražuju se i eksploatišu pod uslovima i na način koji su propisani ovim zakonom.
- (2) Nafta i plin su prirodno bogatstvo u svojini Federacije.

Član 5.

(Istraživanje i eksploatacija nafte i plina u smislu ovog zakona)

Istraživanje i eksploatacija nafte i plina obuhvata skup aktivnosti koje se odnose na geološko istraživanje u cilju utvrđivanja potencijalnosti/ otkrivanja ležišta nafte i plina na istražnom prostoru; privođenje proizvodnji ležišta/razrada ležišta; eksploataciju nafte i plina iz ležišta; izgradnju postrojenja i uređaja za istraživanje i eksploataciju; izgradnju rudarskih objekata; korištenje, demontažu i uklanjanje postrojenja i uređaja (u daljem tekstu: aktivnosti).

Član 6.

(Definicije)

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju slijedeće značenje:

- a. „nafta i plin” su ugljovodonici koji se u prirodnom stanju nalazi ispod površine tla ili morskog dna, u tečnom ili plinovitom stanju, kao i sirovo mineralno ulje, prirodni benzin, prirodni plinovi i ostale supstance koje se mogu sa njima izvaditi iz ležišta;
- b. „nafta” je ugljovodonik koji nakon vađenja iz ležišta ostaje u tečnom stanju na normalnom atmosferskom pritisku i temperaturi;
- c. „plin” je ugljovodonik koji je slobodan ili vezan prirodni plin u prirodnom obliku u zemljinoj kori;
- d. „ležište” je elementarna i samostalna akumulacija ugljovodonika u zemljinoj kori, koja je utvrđena istraživanjem i ograničena strukturnim i stratigrafskim granicama;
- e. „blok” je geografskim koordinatama određen dio kopna ili mora namijenjen za istraživanje i proizvodnju;
- f. „eksploatacija” je operacija vađenja ugljovodonika iz ležišta, njihova separacija i inicijalna prerada, priprema nafte ili plina za proizvodnju, transport i skladištenje, kao i dovođenje ugljovodonika do terminala, ne uključujući rafiniranje nafte ili likvifikaciju plina;
- g. „istražni prostor” je prostor gdje se vrše projektovana geološka istraživanja ugljovodonika, koji je na topografskoj osnovi definisan granicama koje prolaze kroz konturne tačke sa tačno određenim koordinatama i prostire se u dubinu zemlje između vertikalnih ravni položenih kroz ucrtane strane istražnog prostora određenog dodjelom ugovora o koncesiji;
- h. „eksploataciono polje” je dio kopna ili podmorja koji pokriva ležišta u okviru granica područja određenih dodjelom ugovora o koncesiji;
- i. „istraživanje” je operacija geološkog i geofizičkog ispitivanja, istražnog bušenja ili drugog oblika detaljnog ispitivanja zemljine kore, primjenom odgovarajućih metoda, u cilju utvrđivanja karakteristika ležišta, postojanja, položaja i oblika ležišta ugljovodonika, količine i kvaliteta, te uslova eksploatacije ležišta ;
- j. „otkriće” je dokaz o prisustvu ležišta ugljovodonika koji do sada nije evidentirano;
- k. „bušotina” je kanal izveden ispod površine zemlje bušenjem s ciljem prodiranja do slojeva koji sadrže ugljovodonike ili za potrebe proizvodnje, izuzev plitkog bušenja za potrebe

- seizmičke kalibracije;
- l. „ugovor o koncesiji” je ugovor zaključen u pisanoj formi između koncedenta i koncesionara kojim se uređuju međusobna prava i obaveze u postupku istraživanja i eksploatacije ugljovodonika;
 - m. “eksploataciona bušotina” smatra se rudarski objekat u kome se izvode rudarski radovi pri eksploataciji tečnih i plinovitih mineralnih sirovina,
 - n. „rudarski objekat , postrojenje i uređaj“ smatra se objekat, postrojenje, mašina i uređaj na naftnim i plinskim poljima koji je neposredno vezan za tehnološki proces istraživanja, eksploataciju, seperaciju, pripremu i transport ugljovodonika ;
 - o. „koncesionar” je pravno lice koje je steklo pravo na istraživanje i eksploataciju ugovorom o koncesiji i u skladu sa ovim zakonom;
 - p. „koncedent“ je Vlada Federacije,
 - q. „ugovorni organ“ je Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije
 - r. „teritorija Federacije” je kopno do donje granice zemljine kore i područje podmorja unutar granica Bosne i Hercegovine u skladu sa međunarodnim pravom;
 - s. „podmorje” obuhvata unutrašnje vode, teritorijalno more, ekonomsku zonu i epikontinentalni pojas Federacije i prostire se od morske površine do donje granice zemljine kore i u drugoj zoni u skladu sa međunarodnim pravom;
 - t. „instalacija” je plutajući, fiksirani ili pokretni brod, vozilo, plovni objekat, uređaj, objekat, postrojenje ili oprema za istraživanje i eksploataciju nafte ili plina izuzev cjevovoda, broda, vozila ili plovnog objekta koji se koristi za potrebe transporta nafte ili plina u rasutom stanju;
 - u. „postrojenje” je jedna ili više instalacija, mašina, objekata, uređaja, cjevovoda ili vodova koji se koriste za istraživanje, proizvodnju ugljovodonika ili transport i skladištenje koje je povezano sa proizvodnjom;
 - v. „operator” je pravno lice koje neposredno izvršava aktivnosti sa ugljovodonicima;
 - w. „upstream cjevovodna mreža” je cjevovod ili mreža cjevovoda koja funkcioniše ili koja je izgrađena u funkciji eksploatacije ugljovodonika ili se koristi za prevoz plina iz jednog ili više proizvodnih postrojenja do postrojenja za preradu, terminala ili finalnog terminala do koga se dovode ugljovodnici, osim dijelova postrojenja koji se koriste za lokalnu proizvodnju iz ležišta na mjestu gdje se eksploatiše plin;
 - x. „operator za prirodni plin” je pravno lice koje obavlja djelatnost eksploatacije, prenosa, distribucije, snabdijevanje, trgovine ili skladištenja plina u skladu sa ovim zakonom;.
 - y. „upstream” predstavlja aktivnost koja se odnose na vađenje ugljovodonika iz ležišta i izgradnju ili korištenje postrojenja za potrebe eksploatacije i isporuke ugljovodonika, uključujući istraživanje, bušenje bušotina, proizvodnju, transport i korištenje ugljovodonika za potrebe proizvodnje, osim transporta nafte ili plina na veliko željezničkim, zračnim, drumskim vozilima ili plovnim objektima osim likvifikacije plina;
 - z. „deinstalacija” je planiranje, priprema i izvođenje radova, odnosno aktivnosti potrebnih za prestanak operacije, uključujući demontiranje i uklanjanje postrojenja.

II DODJELA KONCESIJE ZA ISTRAŽIVANJE I EKSPLOATACIJU UGLJOVODONIKA

Član 7. (Pripremne aktivnosti)

- (1) U cilju obezbjeđenja sigurnosti snadbijevanja dovoljnih količina ugljovodonika za energetska tržišta Federacije, kao i u cilju obezbjeđenja komercijalnih količina ugljovodonika, a na osnovu „Strateškog plana i programa energetskog sektora Federacije Bosne i Hercegovine” Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije (u daljem tekstu: „nadležno ministarstvo”) priprema prijedlog o pokretanju aktivnosti za dodjelu koncesije za istraživanje i eksploataciju ugljovodonika na prostoru Federacije.
- (2) Na prijedlog nadležnog ministarstva Vlada Federacije donosi odluku o pokretanju aktivnosti za dodjelu koncesije za istraživanje i eksploataciju ugljovodonika na prostoru Federacije.

Član 8. (Dodjela koncesije)

- (1) Dodjela koncesije za istraživanje i eksploataciju ugljovodonika pravnom licu na prostoru Federacije vrši se na osnovu Zakona o koncesiji i ovog zakona.
- (2) Dodjelu koncesije za istraživanje i eksploataciju nafte i plina na prostoru Federacije vrši Vlada Federacije putem nadležnog ministarstva kao ugovornog organa.
- (3) Postupak dodjele koncesije na istraživanje i eksploataciju ugljovodonika na prostoru Federacije koji nije uređen ovim zakonom propisan je odredbama Zakona o koncesijama.
- (4) Nadležnost za dodjelu koncesije za istraživanje i eksploataciju nafte i plina, opšti uslovi, način i postupak izvođenja istraživanja i eksploatacije ugljovodonika, kao i druga pitanja od značaja za oblast istraživanja i eksploatacije propisani su ovim zakonom.

Član 9. (Pregovori o dodjeli ugovora o koncesiji za istraživanje i eksploataciju ugljovodonika bez postupaka odabira)

- (1) Vlada Federacije, kao koncedent, može potpisati ugovor o dodjeli Koncesije za istraživanje i eksploataciju ugljovodonika bez korištenja postupka odabira iz Zakona o koncesijama, uz odobrenje Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, u slučaju kada je Odlukom Vlade Federacije ugovor o koncesiji proglašen kao strateški ugovor od interesa za Federaciju.
- (2) U slučaju iz stava (1) ovog člana, na prijedlog nadležnog ministarstva, Vlada Federacije donosi Odluku o davanju saglasnosti za pristupanje postupku dodjele ugovora o koncesiji

za istraživanje i eksploataciju ugljovodnika bez postupka odabira, koja je od interesa za Federaciju.

- (3) Na prijedlog Vlade Federacije Parlament Federacije Bosne i Hercegovine imenuje stručnu Komisiju za nadgledanje pregovora Komisije za koncesije.
- (4) Stručna Komisije sastavljena od članova sa stručnim znanjem iz oblasti energetike, prava i ekonomije broji sedam (7) članova od kojih su po tri (3) člana iz svakog Doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine i jedan (1) član iz Vlade Federacije.
- (5) Komisija iz stava (4) ovog člana obavezna je da obezbijedi da pregovori donesu optimalnu korist Federaciji.
- (6) Komisija za koncesije dostavlja Vladi izvještaj o provedenim pregovorima, na osnovu kojeg Vlada priprema prijedlog odluke o dodjeli koncesije.
- (7) Vlada dostavlja Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine prijedlog odluke sa izvještajem Komisije na usvajanje.
- (8) Ugovor o koncesiji potpisuje ugovorni organ.
- (9) Komisija objavljuje ime koncesionara i suštinske odredbe ugovora o koncesiji u „Službenim novinama Federacije BiH” u roku od 30 dana od potpisivanja ugovora o koncesiji.

Član 10.

(Pravo na istraživanje i eksploataciju)

- (1) Koncesionar za istraživanje i eksploataciju ugljovodnika može biti pravno lice sa sjedištem ili podružnicom u Federaciji, registrovano kod nadležnog suda za obavljanje tih djelatnosti.
- (2) Iznimno od odredbe stava 1. ovoga člana koncesionar za istraživanje i eksploataciju ugljovodnika može biti pravno lice sa sjedištem u drugim državama, registrovano za obavljanje tih djelatnosti kod nadležnog tijela države u kojoj je sjedište pravnog lica.
- (3) Koncesija na istraživanje i eksploataciju ugljovodnika može se dati stranom pravnom licu pod uslovima propisanim Zakonom o stranim ulaganjima Federacije Bosne i Hercegovine.
- (4) Istraživanje i eksploataciju ugljovodnika vrši pravno lice na osnovu ugovora o koncesiji zaključenog u skladu sa Zakonom o koncesijama i ovim zakonom.
- (5) Koncesija na istraživanje i eksploataciju ugljovodnika može se dati jednom ili više pravnih lica, a na osnovu ugovora o koncesijama koji je zaključen u skladu sa Zakonom o koncesijama i ovim zakonom.
- (6) Odredba iz stava 5. ovog člana primjenjuje se i na operatora postrojenja ili upstream mreže cjevovoda (u daljem tekstu: „operator”).

Član 11.

(Upravni i stručni poslovi u oblasti istraživanja i eksploatacije ugljovodnika)

- (1) Upravne i stručne poslove iz oblasti istraživanja i eksploatacije ugljovodnika vrši nadležno ministarstvo a odnose se na:

- a. pripremu stručnih osnova za donošenje propisa za primjenu ovog zakona;
- b. pripremu Odluke o davanju saglasnosti za pristupanje postupku dodjele koncesije;
- c. davanje saglasnosti na projektnu dokumentaciju za istraživanje ležišta,
- d. davanje rješenja na verifikovane količine i kvalitet ugljovodonika,
- e. davanje saglasnosti na projekat eksploatacije, plan prestanka aktivnosti proizvodnje i deinstalacije postrojenja;
- f. vođenje evidencije zaključenih ugovora o koncesijama;
- g. prikupljanje i upravljanje podacima i dokumentacijom u vezi sa istraživanjem i eksploatacijom ugljovodonika;
- h. obračunavanje naknade za koncesiju za istraživanje;
- i. obračunavanje naknade za koncesiju za eksploataciju ugljovodonika;
- j. utvrđivanje ispunjenosti uslova za izvođenje radova u skladu sa obaveznim projektom istraživanja, programom razvoja i proizvodnje i planom deinstalacije;
- k. utvrđivanje ispunjenosti uslova postrojenja za istraživanje i eksploataciju ugljovodonika i odobravanje njihove upotrebe;
- l. vršenje kontrole izvršavanja obaveza preuzetih ugovorom o koncesiji i druge poslove u skladu sa ovim zakonom.

- (2) Stručni poslovi Federalnog zavoda za geologiju (u daljem tekstu : „Zavod”) su priprema stručne dokumentacije o rezultatima istraživanja ležišta ugljovodonika za aktivnosti propisane ovim zakonom i Zakonom o koncesijama i ostali poslovi u skladu sa nadležnostima.
- (3) Zajednički poslovi nadležnog ministarstva i Zavoda su određivanje blokova za istraživanje i eksploataciju ugljovodonika, i priprema stručne dokumentacije za aktivnosti propisane ovim zakonom i Zakonom o koncesijama.

III. BLOKOVI ZA ISTRAŽIVANJE I EKSPLOATACIJU UGLJOVODONIKA

Član 12.

(Podjela prostora na blokove)

- (1) Blok se određuje u obliku koji zahvata Osnovna geološka karta Bosne i Hercegovine, razmjere 1:1.000.000 i ne može preći površinu veću od 1.440 km².
- (2) Određivanje blokova vrši se na osnovu analize rezultata prethodnih istraživanja i izvršene procjene uticaja istraživanja i eksploatacije ugljovodonika na okoliš, a u skladu sa studijom opravdanosti dodjele koncesije i prostorno planskom dokumentacijom.
- (3) Blokove za istraživanje i eksploataciju ugljovodonika određuje Vlada Federacije na prijedlog nadležnog ministarstva.

Član 13.

(Ograničenje za dodjelu blokova)

Sa jednim koncesionarom se može zaključiti ugovor o koncesiji za istraživanje i eksploataciju koja obuhvata najviše 50% ukupne površine blokova određenih za istraživanje i eksploataciju.

Član 14.
(Povrat bloka)

- (1) Koncesionar je dužan da vrši povrat dijela dodijeljene površine bloka tokom faze istraživanja, a prije početka faze eksploatacije ugljovodonika, u skladu sa ovim zakonom i ugovorom o koncesiji za istraživanje i eksploataciju.
- (2) Bliži uslovi, rokovi i način povrata površine iz stava 1. ovog člana utvrđuju se ugovorom o dodjeli koncesije.

IV. AKTIVNOSTI SA NAFTOM I PLINOM

Član 15.
(Projektna dokumentacija potrebna za istraživanje ugljovodonika)

- (1) Istraživanje ugljovodonika vrši se na osnovu programa geoloških istraživanja i projekta detaljnih geoloških istraživanja.
- (2) Program geoloških istraživanja definiše obim i strukturu geoloških radova koje je potrebno izvršiti u cilju utvrđivanja postojanja ležišta ugljovodonika, obim geoloških, geohemijskih i geofizičkih radova i dobijanja prvih podataka o otkrivenim ležištima na istražnom prostoru. Izvođenje istražnih radova u skladu sa programom istraživanja odobrava nadležno ministarstvo
- (3) Projektom detaljnih geoloških istraživanja projektuju se obim i struktura radova koje treba obaviti u cilju definisanja svih relevantnih karakteristika ležišta ugljovodonika kao i ugljovodonika u istražnom bloku. Izvođenje istražnih radova u skladu sa projektom istraživanja odobrava nadležno ministarstvo.
- (4) Rezultat realizacije istraživanja prikazuje se u elaboratu o klasifikaciji, kategorizaciji i proračunu rezervi ugljovodonika na istražnom prostoru. Elaborat sadrži analizu i sintezu podataka prikupljenih u fazi istraživanja o geološkoj građi i karakteristikama ležišta i definisane geološke i bilansne rezerve ugljovodonika na istraženom prostoru.
- (5) Sadržaj, izrada i revizija dokumentacije iz st. (1),(2),(3) i (4) ovog člana i uslovi koje moraju ispunjavati pravna lica za izradu dokumentacije uredit će se pravilnikom koji donosi ministar Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije (u daljem tekstu: „federalni ministar“).

Član 16.
(Projektna dokumentacija za eksploataciju ugljovodonika)

- (1) Eksploatacija otkrivenih ležišta ugljovodonika vrši se prema planu razvoja polja:
- a. Glavni plan razvoja polja, izrađuje se za razradu i eksploataciju novog ležišta nafte i plina.
 - b. Dopunski plan razvoja polja, izrađuje se za prostor za razradu postojećeg ležišta, primjene novih tehnologija, dopunskih metoda eksploatacije i promjene namjene ležišta.
 - c. Pojednostavljeni plan razvoja polja, izrađuje se kao projekat prilagodbe za duboke bušotine pri eksploataciji nafte i plina koje se izvode prema glavnom, odnosno dopunskom planu razvoja.
- (2) Sadržaj plana razvoja polja iz stava (1) ovog člana, uslove koje moraju ispunjavati pravna lica za izradu rudarske projektne dokumentacije i uslove za projektante i revidente te postupak revizije rudarske projektne dokumentacije uredit će se pravilnikom koji donosi federalni ministar.

Član 17.

(Obavezni planovi i karte pri eksploataciji ugljovodonika)

- (1) Nakon završene faze istraživanja a prije faze eksploatacije nafte i plina koncesionar mora imati:
- a. situacioni nacrt eksploatacionog polja sa naznakom svih istražnih i eksploatacionih bušotina i ostalih uređaja;
 - b. geološku kartu eksploatacionog polja i njegovog okoliša i karakteristične geološke profile;
 - c. karte o granicama rubne vode;
 - d. podatke i izvještaje o bušenju i elektrokarotaznim mjerenjima, zacijevljenju, perforaciji, osvajanju i mjerenju dinamičkog i statičkog pritiska, plinskom faktoru i svim ostalim fizičko-hemijskim analizama kolektora i fluida i
 - e. plan eksploatacionog polja sa podacima o slijeganju terena.

Član 18.

(Priključivanje rudarskih mjerenja)

Situacioni plan eksploatacionog polja i rudarska mjerenja na osnovu kojih se izvode rudarski radovi, izrađeni rudarski planovi i projekti moraju biti priključeni na državnu geodetsku osnovu sa obavezom ažuriranja podataka svake dvije godine.

Član
(Mjeračke knjige)

19.

O svim izvršenim mjerenjima koncesionar je dužan voditi mjeračke knjige koje se ovjeravaju prema propisima o ovjeri poslovnih knjiga.

Član 20.

(Dozvola za upotrebu rudarskih objekata, postrojenja, uređaja i instalacija)

Upotreba rudarskih objekata, postrojenja, uređaja i instalacija izgrađenih na osnovu planova razvoja iz člana 16. ovog zakona dozvoljena je nakon pribavljene dozvole za njihovu upotrebu.

Član 21.

(Faze aktivnosti)

- (1) Aktivnosti sa ugljovodonicima obuhvataju sve potrebne radnje na istraživanju, eksploataciji, preradi i transportu ugljovodonika.
- (2) Aktivnosti iz stava 1. ovog člana obavljaju se u pojedinačnim fazama:
 - a. Faza istraživanja ležišta
 - b. Faza verifikacije rezervi
 - c. Faza razvoja/razrade ležišta
 - d. Faza proizvodnje

Član 22.

(Faza istraživanja ležišta)

- (1) U fazi istraživanja obavezno je izvođenje geoloških, geohemijskih, geofizičkih radova, bušenje istražnih bušotina i bušotina za procjenu.
- (2) U fazi istraživanja iz stava (1) ovog člana vrši se analiza podaka koja se odnosi na:
 - a. geološku građu ležišta: stratigrafska interpretacija, strukturno tektonski odnosi,
 - b. geološke karakteristike ležišta: karakteristike kolektor stijene (litološki sastav, debljina, površina, dubina); karakteristike zaštitne stijene; tip i veličinu ležišta, ležišni pritisak i temperatura, proizvodne karakteristike bušotine, karakteristike ležišnih fluida (nafta, plin i voda); ponašanje fluida sa promjenom pritiska, zapremine i temperature,
 - c. proračun rezervi ugljovodonika.
- (3) Izvođenje istražnih radova, nadzor nad izvođenjem i izradu projektne dokumentacije vrši pravno lice koje ima licencu/odobrenje za obavljanje registrovane djelatnosti iz oblasti istraživanja ugljovodonika, odnosno pravno lice sa sjedištem u drugim državama

registrovano za obavljanje tih djelatnosti kod nadležnog tijela države u kojoj je sjedište pravnog lica.

- (4) Uslovi za obavljanje registrovane djelatnosti iz oblasti istraživanja ugljovodonika utvrdit će se pravilnikom koji donosi nadležno ministarstvo.
- (5) Faza istraživanja može da traje najduže šest godina od dana potpisivanja ugovora o koncesiji.

Član 23.

(Dostavljanje izvještaja o istraživanjima)

- (1) Koncesionar je dužan da nadležnom ministarstvu dostavlja godišnje detaljan izvještaj o izvršenim istraživanjima sa rezultatima istraživanja, u skladu sa dinamikom utvrđenom ugovorom o koncesiji. Istraživanje ugljovodonika se vrši po projektu koji odobrava nadležno ministarstvo.
- (2) Koncesionar je dužan da, u roku od šest mjeseci od završetka faze istraživanja i faze verifikacije ležišta, nadležnom ministarstvu dostavi elaborat o rezultatima izvršenih istraživanja sa tumačenjem podataka i analizom rezultata i dokumentacijom koja sadrži izvorne podatke i informacije dobijene u postupku istraživanja.
- (3) Elaborat obavezno sadrži podatke iz člana 22. stav (2) ovog zakona i podliježe obaveznoj reviziji stručne komisije koju imenuje nadležno ministarstvo.
- (4) Nakon izvršene revizije nadležno ministarstvo donosi rješenje o potvrđenim količinama i kvalitetu ugljovodonika na istražnom prostoru.
- (5) Bliži sadržaj elaborata iz stava (2) ovog člana, postupak revizije i sadržaj rješenja o verifikovanim rezervama ugljovodonika utvrđuje se propisom koji donosi nadležno ministarstvo.

Član 24.

(Produženje faze istraživanja)

- (1) Na osnovu obrazloženog zahtjeva koncesionara, Vlada Federacije može produžiti rok utvrđen ugovorom o koncesiji za fazu istraživanja do dvije godine, pod uslovom da:
 - a. je koncesionaru potrebno dodatno vrijeme za dopunska istraživanja koja su neophodna da bi se otkriće proglasilo komercijalnim i da je izvršio sve obaveze iz projekta istraživanja;
 - b. koncesionar nije izvršio obaveze iz projekta zbog tehničkih problema nastalih tokom faze istraživanja, koji se nisu mogli predvidjeti, izbjeći ili otkloniti.

- (2) Zahtjev iz stava (1) ovog člana, sa projektom dopunskih istraživanja, podnosi se nadležnom ministarstvu, najmanje šest mjeseci prije isteka roka utvrđenog ugovorom o koncesiji.

Član 25.
(Završetak faze istraživanja)

- (1) Faza istraživanja završava se izvršenjem svih radova navedenih u članu 22. ovog zakona ukoliko ugovorom o koncesiji nije drukčije predviđeno.
- (2) Koncesionar je obavezan u pismenoj formi da obavjesti nadležno ministarstvo o završetku faze istraživanja.
- (3) Nakon završetka faze istraživanja i analize rezultata dobijenih u toku istraživanja u roku od 12 mjeseci koncesionar može da nastavi ili odustane od ugovorenih obaveza, izvrši povrat dijela dodijeljenog bloka ili raskine ugovor o koncesiji, u skladu sa ovim zakonom i ugovorom o koncesiji.

Član 26.
(Otkriće ugljovodonika)

- (1) Ako koncesionar istražnom bušotinom utvrdi postojanje ugljovodonika, dužan je da bez odlaganja, a najkasnije u roku od 15 dana od dana otkrića, u pisanoj formi obavijesti nadležno ministarstvo o lokaciji i prirodi otkrića uz obaveznu dostavu podatka vezano za dobijene rezultate istraživanja sa kojima raspolaže.
- (2) Istražnom bušotinom iz stava (1) ovog člana smatra se bušotina koja se izvodi radi potvrđivanja rezultata istraživanja i utvrđivanja prisustva ugljovodonika.

Član 27.
(Faza verifikacije rezervi)

- (1) Faza verifikacije rezervi ugljovodonika može da traje najduže tri godine i obuhvata aktivnosti neophodne za okonturenje ležišta, uključujući bušenje razradnih bušotina i geohemijskih istraživanja u cilju utvrđivanja komercijalnosti otkrića ugljovodonika.
- (2) Koncesionar je dužan da nadležnom ministarstvu prije početka faze verifikacije rezervi ugljovodonika dostavi detaljni projekat verifikacije rezervi ugljovodonika sa zahtjevom za početak faze verifikacije rezervi.
- (3) Nadležno ministarstvo je dužno da u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva za početak faze verifikacije odluči o davanju saglasnosti na projekat iz stava (2) ovog člana.

- (4) Faza verifikacije rezervi ugljovodonika otpočinje danom dostavljanja koncesionaru rješenja iz stava (3) ovog člana kojim se daje saglasnost na detaljan projekat verifikacije rezervi i odobrava početak faze verifikacije rezervi ugljovodonika.

Član 28.

(Obavješćavanje o komercijalnosti ležišta)

- (1) Koncesionar je dužan da u roku od osam dana od dana utvrđivanja komercijalnosti ležišta u pisanoj formi obavijesti nadležno ministarstvo.
- (2) Koncesionar je dužan da nadležnom ministarstvu dostavi podatke o procijenjenim rezervama ugljovodonika u skladu sa zakonom, najkasnije u roku od 60 dana od bušenja zadnje razradne bušotine.

Član 29.

(Proizvodno polje)

- (1) Koncesionar može tokom faze proizvodnje da zadrži proizvodno polje, u skladu sa ugovorom o koncesiji, koje ne može biti veće od 150 kvadratnih kilometara.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, kod ležišta specifičnih oblika i dimenzija i kada se iz komercijalnih razloga proizvodnja obavlja iz većeg broja manjih ležišta, ukupna površina koju koncesionar može da zadrži za proizvodnju u skladu sa ugovorom o koncesiji ne može biti veća od 300 kvadratnih kilometara.
- (3) Glavnim planom razvoja polja odredit će se veličina eksploatacionog polja na površini terena u okviru proizvodnog polja iz stava (1) ovog člana.
- (4) U okviru granica eksploatacionog polja, na površini terena dozvoljena je gradnja objekta, istraživanje i eksploatacija drugih mineralnih sirovina u skladu sa Zakonom o geološkim istraživanjima Federacije Bosne i Hercegovine i Zakonom o rudarstvu Federacije Bosne i Hercegovine.

Član 30.

(Faza razvoja/razrade ležišta)

- (1) Koncesionar je obavezan da razvoj/razradu ležišta i proizvodnju ugljovodonika vrši na način kojim se obezbjeđuje najveći stepen iskorišćenja ležišta, odnosno optimalnog iskorištenja ugljovodonika iz ležišta ili zajednički iz više ležišta.
- (2) Faza razvoja/razrade ležišta obuhvata aktivnosti u cilju pripreme i unapređenja vađenja ugljovodonika, kao i bušenje bušotina, izgradnju i puštanje u pogon postrojenja ili opreme potrebnih za ispitivanje, proizvodnju, transport i skladištenje nafte ili plina.

- (3) Koncesionar je dužan da, u roku utvrđenom ugovoru o koncesiji, sačini i nadležnom ministarstvu dostavi plan razvoja i proizvodnje ugljovodnika radi dobijanja saglasnosti.
- (4) Plan razvoja i proizvodnje ugljovodnika iz stava (3) ovog člana predlaže više alternativnih rješenja o načinu razvoja i proizvodnje sa mjerama zaštite okoliša u skladu sa zakonom.
- (5) Plan razvoja i proizvodnje po prijedlozima iz stava (4) ovog člana, naročito sadrži: resursne, ekonomske, tehničke, sigurnosne, komercijalne aspekte i uticaj na životnu sredinu sa podacima i informacijama o načinu transporta, deinstalaciji i načinu raspolaganja postrojenjima nakon završetka proizvodnje.
- (6) Faza razvoja/razrade počinje danom dobijanja saglasnosti na plan razvoja i proizvodnje i traje do početka faze proizvodnje.

Član 31.
(Faza proizvodnje)

Faza proizvodnje počinje od dana početka prve komercijalne ekstrakcije ugljovodnika iz ležišta i traje do isteka roka utvrđenog ugovorom o koncesiji, odnosno do dana podnošenja obavještenja koncesionara nadležnom ministarstvu da dalja proizvodnja iz ležišta nije komercijalna.

Član 32.
(Trajanje faze proizvodnje)

Faza proizvodnje može trajati najduže 20 godina od dana početka proizvodnje iz člana 31. ovog zakona.

Član 33.
(Produženje faze proizvodnje)

- (1) Faza proizvodnje iz člana 32. ovog zakona može se, na zahtjev koncesionara, produžiti najduže za polovinu perioda faze proizvodnje utvrđene ugovorom o koncesiji.
- (2) Zahtjev za produženje podnosi se Vladi na odlučivanje najkasnije dvije godine prije isteka ugovora o koncesiji.

Član 34.
(Proizvodnja)

- (1) Proizvodnja se mora vršiti u skladu sa tehničkim propisima, normativima i standardima najbolje prakse, uz preduzimanje neophodnih mjera za povećanje stepena iskorištenosti i sprječavanje gubitaka ugljovodnika ili energije rezervoara ležišta.
- (2) Koncesionar je dužan da kontinuirano sprovodi, prati i vrši ocjenu primjenjenih tehničkih rješenja radi unapređenja stepena iskorištavanja nafte i plina iz ležišta.

- (3) Tehničke propise, normative i standarde iz stava (1) ovog člana, kao i bližu sadržinu plana razvoja i proizvodnje ugljovodnika utvrđuje nadležno ministarstvo.

Član 35.
(Transport ugljovodnika)

Transportom ugljovodnika, u smislu ovog zakona, smatra se transport ugljovodnika mrežom cjevovoda od proizvodnih postrojenja do posljednjeg odredišnog terminala (upstream cjevovodna mreža).

Član 36.
(Projektovanje i izgradnja cjevovoda i postrojenja)

Projektovanje i izgradnja cjevovoda ili postrojenja za skladištenje vrši se u skladu sa zakonom i tehničkim propisima.

Član 37.
(Pristup trećih lica)

- (1) Koncesionar je dužan da omogući pristup trećim licima, uključujući operatore za prirodni plin i kvalifikovane kupce u skladu sa zakonom kojim je uređena energetika, jednom ili više postrojenja, odnosno upstream cjevovodnoj mreži u svojini koncesionara i programom razvoja i proizvodnje ugljovodnika, ukoliko se zajedničkim korištenjem obezbjeđuje efikasnije i ekonomski isplativije obavljanje djelatnosti sa ugljovodnicima, pod uslovom da se zajedničkim korištenjem ne ometa obavljanje djelatnosti koncesionara i pravnih ili fizičkih lica koja su već stekla pravo pristupa.
- (2) Prava i obaveze u pristupu iz stava (1) ovog člana uređuju se ugovorom o koncesiji.
- (3) Način i uslovi pristupa trećih lica postrojenjima i upstream cjevovodnoj mreži utvrđuju se propisom nadležnog ministarstva.
- (4) Ugovor o zajedničkom korištenju postrojenja iz stava (2) ovog člana dostavlja se nadležnom ministarstvu na odobravanje.
- (5) Ukoliko se ugovor iz stava (2) ovog člana ne zaključi u roku od 90 dana od dana podnošenja zahtjeva trećeg lica za pristup postrojenjima i upstream cjevovodnoj mreži, nadležno ministarstvo će naložiti koncesionaru da omogući pristup trećem licu i utvrditi uslove i visinu naknade za pristup, uzimajući u obzir obim i rizik investicije i realno sticanje profita kroz naknadu.

Član 38.
(Operator upstream cjevovodne mreže)

- (1) Upstream cjevovodnom mrežom upravlja koncesionar ili operator upstream cjevovodne mreže.

- (2) Vlada može da odredi jednog ili više operatora upstream cjevovodne mreže za koordinaciju i obezbjeđenje funkcionisanja ukupne upstream mreže.
- (3) Operator iz st. (1) i (2) ovog člana dužan je da na transparentan i nediskriminatoran način obezbijedi funkcionisanje upstream cjevovodne mreže i povezanih postrojenja u skladu sa tehničkim uslovima i na ekonomskim principima.
- (4) Uslovi za pristup i funkcionisanje upstream cjevovodne mreže i povezanih postrojenja iz st. (1) i (2) ovog člana utvrđuju se propisom Vlade Federacije.
- (5) Operator iz st. (1) i (2) ovog člana može naložiti vlasnicima i korisnicima upstream cjevovodne mreže i povezanih postrojenja i koncesionarima po ugovorima o koncesiji da rade na način kojim se obezbjeđuje efikasno funkcionisanje upstream cjevovodne mreže i kvalitetno upravljanje resursima.

Član 39.

(Zajednička proizvodnja u susjednim područjima)

- (1) Ležište koje se prostire izvan granica bloka dodijeljenog ugovorom o koncesiji i zalazi u područje dodijeljeno drugom koncesionaru, nadležno ministarstvo može radi obezbjeđenja većeg stepena iskorištenosti ležišta ili smanjenja troškova istraživanja, razvoja i proizvodnje, naložiti koncesionarima da izrade i dostave na odobravanje, zajednički projekat istraživanja, razvoja i proizvodnje ugljovodnika, kao i zajedničko korištenje postrojenja.
- (1) Koncesionari su obavezni zahtjev iz stava (1) ovog člana dostaviti u nadležno ministarstvo u roku od četiri mjeseca od dana davanja naloga.

Član 40.

(Mirovanje rokova iz ugovora o koncesiji)

Od dana davanja naloga iz člana 39. stav (1) ovog zakona rokovi određeni ugovorom o koncesiji miruju do odobrenja zajedničkog programa razvoja i proizvodnje, a najduže do jedne godine.

Član 41.

(Postupanje nadležnog ministarstva)

- (1) Ako projekat iz člana 39. ovog zakona nije dostavljen u predviđenom roku ili nije odobren od nadležnog ministarstva, nadležno ministarstvo izradit će novi ili izmijeniti dostavljeni projekat istraživanja, razvoja i proizvodnje i dostaviti ga koncesionarima.

- (2) Ako koncesionar u roku od 30 dana od dana prijema zajedničkog projekta iz stava (1) ovog člana ne podnese prigovor na program, dostavljeni projekat će se smatrati prihvaćenim.
- (3) Ako koncesionar podnese prigovor na projekat koji je dostavilo nadležno ministarstvo, sporna pitanja se će rješavati sporazumno.
- (4) Ukoliko se po spornim pitanjima iz stava (3) ovog člana ne postigne sporazum po prigovoru odlučuje nadležno ministarstvo u roku od 30 dana.

V NAKNADA ZA KONCESIJE I RASPODJELA PRIHODA

Član 42.

(Naknada za ugovor o koncesiji)

- (1) Koncesionar je dužan da plaća godišnju naknadu za ugovor o koncesiji za površinu koju koristi na osnovu ugovora o koncesiji, a obračunava se na osnovu površine područja za istraživanje i eksploataciju, prema kriterijima utvrđenim ugovorom o koncesiji.
- (2) Koncesionar je dužan da plaća naknadu za proizvedenu naftu i plin za mjesečno ekstrahovane ugljovodonike, u količini srazmjernoj proizvedenoj i isporučenoj nafti i plinu u skladu sa ugovorom o koncesiji.
- (3) U skladu sa ugovorom o koncesiji koncesionar može naknadu za proizvedenu naftu i plin plaćati u novčanom iznosu koji predstavlja ekvivalentnu vrijednost količine iz stava (2) ovog člana.
- (4) Bliži način obračuna i plaćanja naknade iz st. (2) i (3) ovog člana utvrđuje se propisom Vlade.

Član 43.

(Raspodjela prihoda iz koncesija)

- (1) Zaprimljeni novčani prihodi iz koncesije dijele se:
 - a. 15% za budžet općine gdje se nalazi prostor koncesije
 - b. 19% za budžet kantona gdje se nalazi prostor koncesije
 - c. 23% za budžet Federacije,
 - d. 15% za budžete svih ostalih kantona Federacije,
 - e. 23% za budžete svih ostalih općina Federacije,
 - f. 5% za fond za istraživanje ugljovodonika na prostoru Federacije.
- (2) Prihodi iz garancija su prihod budžeta Federacije.

VI OBAVEZE KONCESIONARA

Član 44. (Mjere zaštite)

Za obezbjeđenje mjera zaštite u toku istraživanja i eksploatacije nafte koncesionar je dužan da:

- a. preduzme mjere neophodne za sprječavanje gubitaka i rasipanje ugljovodonika ili pritiska tokom bušenja, proizvodnje, transporta ili skladištenja;
- b. preduzme mjere neophodne za sprečavanje štetnog prodiranja vode u ugljovodonične slojeve za vrijeme trajanja operacija bušenja;
- c. pažljivo locira, zaštiti i sačuva sve otkrivene resurse vode za piće za dalje korištenje;
- d. preduzme neophodne preventivne mjere kao i po nalogu nadležnog organa otkloni sve nedostatke na opremi i postrojenjima koji mogu da ugroze život i zdravlje lica, prouzrokuju oštećenje ili gubitak imovine ili da prouzrokuju zagađenje ili druge štete po okoliš;
- e. bez odlaganja obavijesti nadležni organ o nastanku okolnosti, incidenata ili nesreća koje mogu da ugroze zdravlje i sigurnost zaposlenih, oštete ili prouzrokuju gubitak imovine, zagađe okoliš i ugroze život i zdravlje ljudi i životinja na području obuhvaćenom ugovorom o koncesiji, kao i na postrojenjima ili područjima koja se graniče sa područjem na kojem ima pravo istraživanja i proizvodnje.

Član 45. (Vraćanje prostora u prijašnje stanje)

Nakon završetka faze istraživanja ili nakon odustanka od istražnih aktivnosti, koncesionar je dužan u roku utvrđenom ugovorom o koncesiji a koji ne može biti duži od (1) godinu, da izvrši slijedeće radnje:

- a. ukloni postrojenja koja je koristio prilikom istraživanja, ukoliko nisu neophodna za fazu razvoja ili fazu proizvodnje;
- b. konzervira bušotine i dovede cjelokupni prostor u stanje koje je bilo prije početka istražnih aktivnosti;
- c. realizuje i druge obaveze u pogledu zaštite okoliša u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša („Službene novine Federacije BiH” br:33/03 i 38/09).

Član 46. (Obaveze koncesionara nakon završetka faze proizvodnje)

- (1) Koncesionar je dužan da sačini plan prestanka aktivnosti proizvodnje i deinstalacije postrojenja (demoniranje i uklanjanje postrojenja).
- (2) Plan iz stava (1) ovog člana, naročito sadrži plan izvođenja radova potrebnih za prestanak procesa proizvodnje, uključujući demoniranje i uklanjanje proizvodnih postrojenja sa dinamikom njihovog izvršenja.
- (3) Na plan iz stava (1) ovog člana saglasnost daje nadležno ministarstvo.
- (4) Ukoliko nadležno ministarstvo u postupku davanja saglasnosti iz stava (3) ovog člana utvrdi da predloženi uslovi, rokovi, način prestanka proizvodnje i deinstalacije ne obezbjeđuju povrat prostora u stanje prije početka faze razvoja i proizvodnje, može naložiti koncesionaru da dopuni plan u ostavljenom roku, odnosno o trošku koncesionara izradi plan na osnovu koga je koncesionar dužan da izvrši prestanak aktivnosti proizvodnje i deinstalacije postrojenja.
- (5) Nakon završetka faze proizvodnje koncesionar je, u skladu sa odobrenim planom iz stava (1) ovog člana, dužan da:
 - a. konzervira sve proizvodne bušotine i izoluje sve poznate vodonosne slojeve;
 - b. deinstalira i ukloni sva postrojenja koja su u njegovoj svojini, odnosno koja je koristio prilikom proizvodnje;
 - c. dovede cjelokupno proizvodno područje u stanje prije početka faze razvoja i proizvodnje.
- (6) Uslovi i rokovi za prestanak proizvodnje i deinstalaciju i način podjele troškova između koncesionara utvrđuju se propisom Vlade Federacije.

Član 47.

(Odgovornost koncesionara nakon završetka faze proizvodnje)

Ukoliko koncesionar ne izvrši obaveze u skladu sa ugovorom i planom iz člana 46. ovog zakona i ne dovede prostor u stanje prije početka faze razvoja i proizvodnje dužan je da plati troškove sprovođenja plana i dovođenja prostora u prijašnje stanje koncedentu u skladu sa ugovorom o koncesiji.

Član 48.

(Osiguranje)

- (1) Koncesionar je dužan da organu uprave dostavi dokaz o osiguranju (polisu osiguranja) za period trajanja ugovora u skladu sa ugovorom o koncesiji i dobrom međunarodnom praksom u upstream industriji ugljovodonika.
- (2) Osiguranje se vrši naročito za:
 - a. gubitak ili štetu na postrojenjima, opremi i drugoj imovini u vezi sa pravima, obavezama ili operacijama iz ugovora o koncesiji;

- b. eventualna zagađenja okoliša u vezi sa pravima, obavezama ili operacijama iz ugovora o koncesiji;
 - c. gubitak ili oštećenje imovine ili povrede koje pretrpe treća lica, zaposleni ili ugovarači u vezi sa pravima, obavezama ili operacijama iz ugovora o koncesiji.
- (3) Koncesionar će putem ugovora obavezati svoje ugovarače i podizvođače da se osiguraju u skladu sa dobrom međunarodnom industrijskom praksom.

Član 49.
(Naknada štete)

- (1) Koncesionar je dužan da nadoknadi štetu koju pričini tokom izvršenja ugovora o koncesiji na imovini koncedenta ili trećih lica ili štetu za povrede ili smrt zaposlenih ili trećih lica.
- (2) Koncesionar je dužan da nadoknadi štetu za zagađivanje životne sredine, štete koje nastanu u ribarstvu, poljoprivredi ili šumarstvu, vodosnabdijevanju, kao i druge štete nastale tokom izvršenja ugovora o koncesiji.

Član 50.
(Izvođači i podizvođači)

- (1) Koncesionar može angažovati za realizaciju ugovora o koncesiji za proizvodnju izvođače, a izvođači podizvođače na način definisan u ugovoru o koncesiji.
- (2) Koncesionar može otpočeti aktivnosti sa ugljovodonicima nakon pribavljanja propisanih odobrenja, dozvola i saglasnosti.
- (3) Nadležno ministarstvo je dužno da odluči o izdavanju odobrenja, dozvola i saglasnosti iz stava (2) ovog člana u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva.
- (4) Nadležno ministarstvo može odbiti davanje odobrenja, dozvola i saglasnost iz stava (2) ovog člana iz razloga zaštite bezbjednosti ili poštivanja obaveza koje proističu iz međunarodnog javnog prava.
- (5) Koncesionar je dužan da na zahtjev nadležnog ministarstva dostavi kopije ugovora koje je zaključio sa izvođačima i ugovora koje su izvođači zaključili sa podizvođačima.
- (6) Koncesionar, odnosno izvođač ili podizvođač, koji su angažovani na realizaciji ugovora o koncesiji, dužni su da sprovedu propisane mjere zaštite na radu, preduzimaju mjere za bezbjednost građana, saobraćaja, susjednih objekata, pokretnih stvari, kao i mjere zaštite okoliša, u skladu sa zakonom.

Član 51.

(Pravo preče kupovine ugljovodonika)

- (1) Koncesionar je obavezan, na zahtjev, da proda Vladi Federacije 30 % količina ugljovodonika koje su proizvedene u Federaciji.
- (2) Na zahtjev Vlade Federacije ili tijela koje ovlasti Vlada Federacije koncesionar će biti dužan da proda do 30 % količina ugljovodonika koje su proizvedene u Federaciji, pod uslovom da se ne prodaje po cijeni nižoj od ostvarene tržišne cijene u dugoročnim ugovorima za prodaju plina.

Član 52.

(Svojina nad proizvedenom naftom ili plinom)

- (1) Koncesionar stiče svojinu nad izvađenim količinama nafte i plina u skladu sa ovim zakonom i ugovorom o koncesiji.
- (2) Ako je ugovorom o koncesiji za proizvodnju utvrđeno da se naknada za proizvedenu naftu ili plin plaća isporukom ugljovodonika, Federacija postaje vlasnik dijela proizvedene količine ugljovodonika koja odgovara obimu, odnosno visini naknade za proizvedenu naftu ili plin od trenutka isporuke.
- (3) Proizvedena nafta ili plin iz stava (2) ovog člana isporučuje se u Federaciji, odnosno na posljednjem određišnom terminalu, o trošku koncesionara.

Član 53.

(Dokumentacija i podaci o istraživanju i proizvodnji)

- (1) Koncesionar je dužan da svu dokumentaciju, rezultate istraživanja, uzorke i druge podatke dobijene ili prikupljene tokom istraživanja i proizvodnje, u roku određenom ugovorom i bez naknade dostavi nadležnom ministarstvu.
- (2) Dokumentacija i podaci iz stava (1) ovog člana svojina su Federacije.
- (3) Koncesionar koji je zaključio ugovor o koncesiji za istraživanje može objaviti, reprodukovati, ustupiti i prodati podatke o istraživanju, rezultate istraživanja, analize ili dokumentaciju iz stava (1) ovog člana, u skladu sa ugovorom o koncesiji za istraživanje i eksploataciju.
- (4) Podaci i informacije koje su dobijene u skladu sa ovim zakonom ne smiju se objaviti bez saglasnosti vlasnika informacije.
- (5) Koncesionar je dužan da, na zahtjev nadležnog ministarstva, osim dokumentacije i podataka iz stava (1) ovog člana, dostavi i druge informacije u vezi operacija sa ugljovodonicima.

- (6) Podaci i informacije iz stava (1) ovog člana do kojih koncesionar dođe u vršenju operacija sa ugljovodonicima i rokovi u kojima će se smatrati povjerljivim utvrđuju se ugovorom o koncesiji.

Član 54.

(Preuzimanje i čuvanje dokumentacije)

Nadležno ministarstvo dužno je da obezbijedi trajno čuvanje preuzete dokumentacije i podataka iz člana 53. stav 1. ovog zakona na način i pod uslovima kojima se obezbjeđuje njihova zaštita od neovlaštenog korištenja i uništenja.

Član 55.

(Sigurnost lica i zaštita imovine)

- (1) Koncesionar je dužan da aktivnosti sa ugljovodonicima vrši na način kojim se obezbjeđuje zaštita lica i imovine, u skladu sa zakonom i odgovarajućim tehničkim propisima i standardima.
- (2) Koncesionar je dužan da aktivnosti sa ugljovodonicima obavlja na način kojim se ne ometa kopneni, vazdušni i pomorski saobraćaj, kao i druge aktivnosti u prostoru.
- (3) Koncesionar je dužan da aktivnosti sa ugljovodonicima obavlja na način kojim se ne ugrožavaju kablovi, cjevovodi i druge instalacije ili uređaji.
- (4) Tehničke propise, normative i standarde iz stava (1) ovog člana utvrđuje nadležno ministarstvo.

Član 56.

(Zaštita okoliša)

- (1) Koncesionar je dužan da preduzme sve mjere u cilju sprječavanja negativnog uticaja na pojedinačne segmente okoliša: vazduh, atmosferu, zemljište, vodna dobra i more, kao i živi svijet.
- (2) Koncesionar je dužan da preduzme sve mjere u cilju zaštite i očuvanja historijskih i kulturnih dobara.
- (3) Koncesionar je dužan da sprovodi mjere zaštite okoliša tokom operacija sa ugljovodonicima i kontrolna mjerenja parametara okoliša, u skladu sa zakonom, radi sprječavanja ili smanjenja štetnih efekata i njihovih posljedica za okoliš.
- (4) Bliži uslovi zaštite životne sredine iz st. (1), (2) i (3) ovog člana utvrđuju se propisom organa Federacije nadležnog za zaštitu okoliša.

Član 57.
(Sprječavanje rasipanja ugljovodonika)

- (1) Zabranjeno je istakanje ili spaljivanje nafte, sagorijevanje ili ispuštanje plina, otpuštanje pritiska ležišta ili istakanje vode, osim u slučajevima otklanjanja neposredne opasnosti po život i zdravlje ljudi i imovinu.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, ispuštanje ili sagorijevanje ugljovodonika iz postrojenja za proizvodnju za potrebe testiranja postrojenja, sprovođenja zaštitnih mjera ili u fazi instaliranja opreme, pod uslovom da količina sagorjelih ili ispuštenih ugljovodonika bude minimalna, može se vršiti samo na način i pod uslovima utvrđenim odobrenjem nadležnog ministarstva.
- (3) Odobrenje iz stava (2) ovog člana izdaje se po prethodno pribavljenom mišljenju organa uprave nadležnog za zaštitu okoliša.

Član 58.
(Zaštitna zona)

- (1) Zaštitnu zonu oko i iznad postrojenja za istraživanje i proizvodnju ugljovodonika određuje nadležan organ uprave u skladu sa važećim propisima.
- (2) U slučaju proglašenja ratnog ili vanrednog stanja, nadležni organ iz stava 1 ovog člana može iz sigurnosnih razloga proširiti zaštitnu zonu.
- (3) Nadležni organ iz stava (1) ovog člana određuje zaštitnu zonu najkasnije u roku od 90 dana prije postavljanja postrojenja.
- (4) Nadležni organ iz stava (1) ovog člana može odrediti zaštitnu zonu iznad i oko napuštenih postrojenja ili dijelova postrojenja.
- (5) U zaštitnoj zoni nije dozvoljeno prisustvo neovlaštenih lica i vozila.

Član 59.
(Obustava aktivnosti)

- (1) U slučaju proglašenja ratnog ili vanrednog stanja, koncesionar je dužan da na zahtjev nadležnog ministarstva obustavi aktivnosti sa ugljovodonicima za vrijeme određeno zahtjevom organa uprave nadležnog za poslove odbrane, odnosno nadležnog za zaštitu i spašavanje.
- (2) U slučaju neposredne opasnosti po zdravlje i sigurnost lica, ozbiljne opasnosti ili štete za jedno ili više postrojenja ili imovinu trećeg lica ili ozbiljnog zagađenja okoliša, koncesionar je dužan da na zahtjev nadležnog ministarstva obustavi aktivnosti sa ugljovodonicima

u obimu i za vrijeme neophodno za sprječavanje ili otklanjanje uzroka i ublažavanje posljedica.

Član 60.

(Upravljanje operacijama sa ugljovodonicima)

Koncesionar, vlasnik ili operator postrojenja ili upstream cjevovodne mreže dužan je da osnuje podružnicu u Federaciji radi upravljanja operacijama sa ugljovodonicima na osnovu ugovora o koncesiji ili licence koja je izdata u skladu sa zakonom.

Član 61.

(Odgovornost)

- (1) Koncesionar koji je zaključio ugovor o koncesiji je neograničeno i solidarno odgovoran za ispunjenje svih obaveza koje su utvrđene ugovorom o koncesiji.
- (2) Odgovornost iz stava (1) ovog člana primjenjuje se i na vlasnika ili operatora postrojenja ili upstream cjevovodne mreže.
- (3) Koncesionar, vlasnik ili operator postrojenja ili upstream cjevovodne mreže odgovoran je za obaveze prema trećim licima i za fizičko ili pravno lice koje je angažovao u realizaciji ugovora o koncesiji

Član 62.

(Prenos svojinskih prava)

- (1) Prenos svojinskih ili drugih prava koncesionara na drugo lice može se izvršiti samo na osnovu prethodne saglasnosti koncedenta.
- (2) Odredba stava (1) ovog člana primjenjuje se i na prenos udjela u pravnom licu, dionica, obveznica ili drugih hartija od vrijednosti koje mogu obezbijediti kontrolu nad licem koje upravlja ili ima vlasnički udio, shodno ugovoru o koncesiji, na postrojenjima ili upstream cjevovodnoj mreži.

Član 63.

(Obuka domaćeg kadra)

- (1) Koncesionar je dužan da obezbijedi obuku domaćeg kadra koji je direktno uključen u aktivnosti sa naftom i plinom a koji se finansiraju iz budžeta Federacije.
- (2) Vrste i način sprovođenja obuke iz stava (1) ovog člana utvrđuju se ugovorom o koncesiji za proizvodnju.

VII UPRAVNI NADZOR

Član 64.
(Provođenje upravnog nadzora)

- (3) Upravni nadzor nad provođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona, te zakonitost rada i postupanja tijela nadležnih organa uprave i lica koja imaju javne ovlasti u njima, povjerenim im upravnim i drugim stručnim poslovima koji se odnose na područje geoloških istraživanja i eksploatacije nafte i plina, provodi nadležno ministarstvo.
- (4) Upravni nadzor provodi službenik nadležnog ministarstva kojeg ovlasti ministar.

Član 65.
(Inspekcijski nadzor)

- (1) Inspekcijski nadzor nad provođenjem ovog zakona vrši federalna tehnička inspekcija, nadležna za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina, organizirana u Federalnoj upravi za inspekcijske poslove (u daljem tekstu: „inspekcija“).
- (2) Inspekcija iz stava (1) ovog člana vrši nadzor na osnovu ovog zakona, Zakona o inspekcijama u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ br. 69/05), Zakona o geološkim istraživanjima Federacije Bosne i Hercegovine, Zakona o rudarstvu Federacije Bosne i Hercegovine i na osnovu njih donesenih propisa, tehničkih propisa, propisa o zaštiti od požara pri izvođenju rudarskih radova, propisa o tehničkim normativima o zaštiti na radu i zaštite zdravlja zaposlenika i drugih propisa pri istraživanju i eksploataciji mineralnih sirovina.

Član 66.
(Poništenje i ukidanje po pravu nadzora)

- (1) Ako se u provođenju upravnog nadzora, odnosno nadzora koji provodi inspekcija utvrdi da su odobrenjem, dozvolom ili rješenjem koje je konačno u upravnom postupku, povrijeđena materijalna odredba zakona ili propisa donesenih na osnovu zakona koji uređuje geološka istraživanja i eksploataciju nafte i plina, nadležno ministarstvo takvo rješenje ukinut će po pravu nadzora.
- (2) Ako se u provođenju upravnog nadzora ili nadzora koji provodi inspekcija utvrdi da je dozvola, odobrenje ili rješenje koje je doneseno na osnovu ovog zakona a koja su konačna u upravnom postupku, očito povrijeđene materijalne odredbe ovog zakona, nadležno ministarstvo takvu dozvolu, odobrenje odnosno rješenje ukinut će po pravu nadzora.
- (3) Ako se u provođenju nadzora utvrdi da su rješenjem inspekcije, koje je konačno u upravnom postupku, povrijeđene odredbe ovog zakona nadležno ministarstvo takvo rješenje će poništiti po pravu nadzora.
- (4) Rješenje o poništenju, odnosno ukidanju po pravu nadzora može se donijeti u roku od godinu dana od dana konačnosti akta koji se ukida, odnosno poništava.

Član 67.
(Inspekcijska kontrola)

U vršenju poslova inspekcijskog nadzora, naročito se kontroliše:

- a. da li je koncesionar izvršio povrat teritorije;
- b. da li koncesionar dostavlja detaljne godišnje izvještaje, sa rezultatima istraživanja;
- c. da li se istraživanje i eksploatacija vrše u skladu sa zakonom;
- d. da li je koncesionar obavijestio organ uprave o komercijalnosti ležišta;
- e. da li je koncesionar u utvrđenom roku dostavio organu uprave elaborat sa informacijama i podacima o procijenjenim rezervama nafte i plina;
- f. da li se preduzmaju mjere zaštite ljudi, imovine i okoliša u toku istraživanja i eksploatacije nafte
- g. da li je uspostavljena zaštitna zona oko i iznad postrojenja za istraživanje i proizvodnju;
- h. da li se poštuje zabrana istakanja ili spaljivanja nafte ili sagorijevanja i ispuštanja plina;
- i. da li je koncesionar obustavio aktivnosti na zahtjev nadležnog ministarstva;
- j. da li koncesionar ima odgovarajuće osiguranje.

Član 68.
(Kontrola ugovora o koncesiji)

- (1) Na prijedlog nadležnog ministarstva Vlada Federacije imenuje komisiju koja obavlja kontrolu provođenja ugovora o koncesiji.
- (2) Sastav komisije iz stava (1) uključuje predstavnike nadležnog ministarstva, Federalnog ministarstva finansija, Federalnog ministarstva okoliša i turizma i Federalnog ministarstva za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo.
- (3) Procedure rada, prava i obaveze komisije iz stava (2) ovog člana, će biti regulisane Pravilnikom na koji saglasnost daje Vlada.

VIII KAZNE NE ODREDBE

Član 69.
(Novčane kazne)

- (1) Novčanom kaznom u rasponu od 500 KM do 15.000 kaznit će se za prekršaj pravno lice, ako:
 - a. u roku od šest mjeseci od završetka faze istraživanja organu uprave ne dostavi elaborat o rezultatima izvršenih istraživanja iz člana (23). stav 2.;
 - b. u roku utvrđenom u ugovoru o koncesiji ne ukloni postrojenja koje je koristio tokom perioda istraživanja, ukoliko nisu neophodna za dalju fazu razvoja i ne konzervira bušotine i dovede cjelokupan istražni prostor u stanje prije početka istražnih aktivnosti iz člana (45) stav a. ;
- (2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu novčanom

kaznom od najmanje 50 KM do 2.000 KM .

Član 70.

(Zabrana vršenja istraživanja i eksploatacije)

(1) Zaštitnom mjerom zabranom vršenja istraživanja i eksploatacije za učinjen prekršaj kaznit će se pravno lice ako:

- a. u roku od 15 dana od dana otkrića ne obavijesti organ uprave u pisanoj formi o lokaciji i prirodi otkrića i ne dostavi podatke kojima raspolaže iz člana (26) stav 1.;
- b. u roku od osam dana od dana utvrđivanja komercijalnosti ležišta u pisanoj formi ne obavijesti organ uprave iz člana (28) stav 1.;
- c. u roku od 60 dana od dana dostavljanja obavještenja o komercijalnosti ležišta organu uprave ne dostavi podatke o procijenjenim rezervama ugljovodonika iz člana (28) stav 2.;
- d. ne preduzme mjere neophodne za sprječavanje gubitaka i rasipanje ugljovodonika ili pritiska tokom bušenja, proizvodnje, transporta ili skladištenja iz člana (34);
- e. ne preduzme mjere zaštite ljudi, imovine i okoliša u toku istraživanja i eksploatacije nafte iz člana (44) ;
- f. ne dostavi organu uprave dokaz o osiguranju iz člana (48) stav 1.;
- g. ne obezbijedi obuku domaćeg kadra iz institucija koje se finansiraju iz budžeta Federacije BiH iz člana (63) stav 1.;
- h. ne dostavi organu uprave svu dokumentaciju, rezultate istraživanja, uzorke i druge podatke dobijene ili prikupljene tokom istraživanja i proizvodnje iz člana (53) stav 1.

Član 71.

(Zaštitna mjera - oduzimanje opreme)

Zaštitnom mjerom oduzimanjem opreme za učinjen prekršaj kaznit će se pravno lice ako nakon završetka faze proizvodnje ne konzervira sve proizvodne bušotine i izoluje sve poznate vodonosne slojeve ili ne deinstalira i ukloni sva postrojenja ili ne dovede cjelokupno proizvodno područje u stanje prije početka faze razvoja i proizvodnje iz čl. (45) stav b. i c. i (46.);

IX. PRELAZNE I ZAVRŠNA ODREDBA

Član 72.

(Rok za donošenje propisa)

Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 73.

(Primjena postojećih propisa)

Do donošenja svih propisa za sprovođenje ovog zakona primjenjivat će se Pravilnik o klasifikaciji i kategorizaciji rezervi nafte, kondenzata i prirodnih plinova te o vođenju njihove evidencije ("Službeni list SFRJ", br. 80/87).

Član 74.

(Stupanje zakona na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

**OBRAZLOŽENJE
ZA DONOŠENJE ZAKONA O ISTRAŽIVANJU I EKSPLOATACIJI NAFTE I PLINA U
FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE**

NOSITELJ IZRADE ZAKONA: Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije

A. Definicija predmeta Zakona

Zakon o istraživanju i eksploataciji nafte i plina u Federaciji Bosne i Hercegovine propisuje uslove, način i postupak izvođenja istraživanja i eksploatacije nafte i plina na prostoru Federacije BiH.

Istraživanje i eksploatacija nafte i plina u smislu ovog Zakona podrazumijeva skup aktivnosti koje se odnose na: geološka istraživanja u cilju utvrđivanja potencijalnosti/ otkrivanja ležišta nafte i plina na istražnom prostoru; privođenja proizvodnji ležišta/razrada ležišta; eksploataciju nafte i plina iz ležišta; izgradnju postrojenja i uređaja za istraživanje i eksploataciju; izgradnju rudarskih objekata; korištenje, demontažu i uklanjanje postrojenja i uređaja.

A1. Osnovni razlog za uvođenje Zakona

Programom rada Vlade Federacije BiH u mandatnom periodu 2011.-2014. godine, koji se temelji na Strategiji razvoja BiH za period 2010.- 2013. Godine, Strategiji socijalne uključenosti BiH 2010.-2013. Godine i Strategiji razvoja FBiH 2010.- 2020. godine, utvrđeni su strateški ciljevi i podciljevi Vlade FBiH, politika djelovanja po federalnim ministarstvima, makroekonomske projekcije osnovnih ekonomskih indikatora za mandantni period i operativni plan aktivnosti federalnih ministarstava u mandantnom periodu.

Strategijom razvoja BiH za period 2010. – 2013. godine kao glavni strateški ciljevi precizirani su:

- makroekonomska stabilnost,
- povećanje konkurentnosti,
- održivi razvoj,
- zapošljavanje,
- EU integracije i
- socijalna uključenost

U okviru održivog razvoja, kao jednog od strateških ciljeva utvrđeni su slijedeći podciljevi:

- Razvoj poljoprivrede, proizvodnja hrane i ruralni razvoj
- Razvoj ekologije i razvoj energetske potencijala
- Razvoj transporta i komunikacije

Politika djelovanja Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije

Za realizaciju strateških ciljeva iz utvrđenog Programa rada Vlade Federacije BiH u mandatnom periodu 2011.-2014. godine utvrđena je politika djelovanja Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije

Temeljna strateška opredjeljenja u sektoru energetike su:

- uspostavljanje i razvoj pravno-institucionalnog kapaciteta koji je kompatibilan sa okolišnim i prometnim sektorom, te prostornim uređenjem,

- efikasnije korištenje i poticanje razvoja svih obnovljivih i neobnovljivih prirodnih resursa u proizvodnji energije,
- implementacija usvojenih razvojnih strategija i puna integracija rudnika uglja sa EPBiH i EPHB,
- nastavak istraživanja nafte u FBiH,
- kvalitetnija nabavka i distribucija plina na cijelom području FBiH.

U oblasti energetike osnovni cilj je razvoj modernog, tržišno orijentisanog, okolinsko prihvatljivog sektora energetike koji će biti pokretač ekonomskog razvoja, po čemu će Federacija BiH biti prepoznata u regionu. Na ovaj način stvaraju se uslovi za privlačenje novih investicija.

Za realizaciju strateškog opredjeljenja koji se odnosi na "Nastavak istraživanja nafte u Federaciji BiH" Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije predložilo je Vladi Federacije BiH donošenje Odluke o proglašenju geoloških istraživanja nafte i plina na području Federacije Bosne i Hercegovine od interesa za Federaciju Bosne i Hercegovine. Vlada Federacije BiH donijela je Odluku na 16. sjednici Vlade Federacije BiH održanoj 24.08.2011. godine.

A2. Osnovni problem

Geološka istraživanja i eksploatacija u Federaciji Bosne i Hercegovine zakonski su regulisana postojećim Zakonom o geološkim istraživanjima Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ broj: 9/10 i 14/10) i Zakonom o eksploataciji Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“ br:26/10). Postojeća zakonska regulativa ne definiše uslove i metodologiju izvođenja istraživanja i eksploatacije nafte i plina kao i pravo na dobijanje koncesije za istraživanje i eksploataciju nafte i plina na prostoru Federacije BiH.

Nepostojanje zakonske regulative iz ove oblasti prouzrokovalo je zastoje u otkrivanju i utvrđivanju postojanja komercijalnih ležišta ugljovodonika kao i mogućnost uvođenja investitora iz zemlje i inostranstva, zainteresovanih za istraživanje i eksploataciju na ovim prostorima.

A3. Potreba donošenja novog Zakona i predložene mjere za rješenje postojećih problema

Federacija Bosne i Hercegovine nema proizvodnih kapaciteta i isključivo ovisi o uvozu derivata nafte, zbog toga je snabdijevanje osjetljivo na poremećaje i eventualne krizne situacije.

Geološka istraživanja i eksploatacija nafte i plina u osnovnim načelima su definisana postojećim Zakonom o geološkim istraživanjima Federacije Bosne i Hercegovine i Zakonom o rudarstvu Federacije Bosne i Hercegovine.

Potreba donošenja novog akta u Federaciji BiH je iznalaženje zakonskih rješenja za ovu vrstu mineralne sirovine kao specifične vrste mineralne sirovine čije se istraživanje i eksploatacija razlikuju od ostalih mineralnih sirovina. Zakonom se jasno definišu prava i, obaveze, stručna i tehnička rješenja koja omogućuju investitoru pristup ovoj djelatnosti, kao i organu uprave kontrolu nad propisanim aktivnostima.

Donošenjem ovog Zakona propisuju se uslovi, način i postupak izvođenja istraživanja i eksploatacije nafte i plina, pripremne radnje za dodjelu koncesije, utvrđivanje blokova za istraživanje i eksploataciju, definisanje faza aktivnosti sa naftom i plinom, propisivanje naknada za koncesije i raspodjela prihoda, obaveze koncesionara, koordinacija i kontrola nad istraživanjem i eksploatacijom kao i kaznene odredbe.

Zakonodavno uređenje istraživanja i eksploatacije nafte i plina na prostoru Federacije BiH predstavlja osnovu za:

- obezbjeđenja energenata za potrebe Federacije BiH kao i komercijalnih količina za poticaj privrednog i društvenog razvoja Federacije Bosne i Hercegovine, na principima provođenja ekonomski opravdanih istraživanjima i eksploatacije nafte i plina, u skladu s načelima održivog razvoja;

- zaštitu ležišta nafte i plina kao prirodnog bogatstva od interesa za Federaciju Bosne i Hercegovine;
- gospodarenja i sprečavanja rasipanja nafte i plina na prostoru Federacije BiH,
- uvođenje domaćih i stranih investitora na prostor Federacije BiH koji su zainteresovani za ulaganja u visoko rizična istraživanja i eksploataciju.

A3. Pravni osnov za donošenje Zakona

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbama tačke III član 1. alineja i. Ustav Federacije Bosne i Hercegovine prema kojoj je u isključivoj nadležnosti Federacije utvrđivanje energetske politike i u članu III. 3.(3) u vezi sa čl. III. 2. i) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine. Članom III.3. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine propisano je da federalna vlast ima pravo utvrđivati politiku i donositi zakone koje se tiču svake od ovih nadležnosti. Prema odredbama člana IV. A. 20. (1) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, Parlament Federacije Bosne i Hercegovine u vršenju funkcije federalne vlasti nadležan je za donošenje zakona.

B. Cilj donošenja Zakona

Osnovni cilj Zakona je obezbjeđivanje zakonskih pretpostavki za nastavak geoloških istraživanja nafte i plina na prostoru Federacije Bosne i Hercegovine.

Nastavkom geoloških istraživanja i utvrđivanjem rezervi nafte i plina stvara se preduslov za obezbjeđenje energenata i poticaja za privredni i društveni razvoj Federacije BiH u skladu sa načelima održivog razvoja koji uključuju sljedeće:

- utvrđivanje rezervi i kvaliteta nafte i plina kao osnove za planiranje i izgradnju savremenih energetskih objekata i infrastrukture sa visokim stepenom energetske efikasnosti, uvažavajući „Strateški plan i program razvoja energetskog sektora Federacije Bosne i Hercegovine”, čime bi se postigle pretpostavke za održivi razvoj energetskog sektora u Federaciji Bosne i Hercegovine;
- provođenje zakonskih odredbi koje se odnose na istraživanje i eksploataciju nafte i plina uz uvažavanje i sprovođenje zakonskih odredbi koje se odnose na zaštitu i upravljanje okolišem, na način da se aktivnosti na istraživanju i eksploataciji nafte i plina izvode uz minimalan negativan uticaj na okoliš,;
- obaveza Vlade Federacije BiH i Vlada kantona je da potiču i podržavaju istraživanje nafte i plina, za dobrobit sadašnje i buduće generacije;
- da razvojni programi i projekti zaštite okoliša i ekonomskog učinka istraživanja i eksploatacije nafte i plina predvide mogući uticaj na okoliš ne sprečavajući razvoj istraživanja i eksploatacije nafte i plina;
- da se javne politike i prakse mogu primijeniti kako bi se omogućilo istraživanje i proizvodnja nafte i plina, na način koji je prihvatljiv u okolišnim i ekonomskim uslovima;
- poticanje recikliranja naftnih polja sa otpadnim nusproizvodima kako bi se omogućilo ponovno korištenje, smanjenje ili povrat njihovih nusproizvoda;
- da se na zemljištu koje je oštećeno ili na kojima se ne vrši istraživanje izvrši saniranje i rehabilitacija prostora;
- da se napredna naučna i tehnološka istraživanja, u odnosu na procese i metode istraživanje i proizvodnje nafte i plina moraju primjenjivati s ciljem poboljšanja produktivnosti, učinkovitosti i konkurentnosti industrije nafte i plina i sprečavanja ili smanjenja štetnog uticaja na okoliš,

- da se obezbjede finansijska sredstva u budžetu sa namjenom za dalja istraživanja nafte i plina u Federaciji BiH.

C. Komparativna rješenja

S ciljem iznalaženja dobrog zakonodavnog rješenja izvršen je poseban osvrt i analiza zakonodavnih rješenja zemalja u regiji.

U našem okruženju ne postoji zakonodavstvo za ovu oblast koje je sistematizirano na odgovarajući način a koje bi poslužilo kao prijedlog rješenja.

Zakon koji reguliše istraživanje i eksploataciju nafte i plina od zemalja u regionu jedino je donijela Vlada Crne Gore.

Ostale susjedne zemlje pri istraživanju i eksploataciji nafte i plina koriste se Zakonom o geološkom istraživanju i Zakonom o eksploataciji. Pri izradi zakona korištena su iskusva Bugarske, Mađarske, Norveške, Kanade i dr.

D. Učešće drugih aktera pri izradi Zakona

Vodeći se principom da dobar konsultativan proces u ranim fazama izrade Zakona pruža mogućnost prikupljanja stručnih i konstruktivnih mišljenja, prijedloga i sugestija koje utiču na kvalitetna i sveobuhvatnija tehnička rješenja, a samim tim na prihvaćenost i provedbu Zakona od strane budućih korisnika sačinjena je lista prioriteta stručnih i javnih ustanova koje je bilo neophodno uključiti u proces izrade Zakona. Radni tekst Zakona dostavljen je svim akterima od kantonalnih organa uprave do privrednih društava od kojih je traženo mišljenje, prijedlozi i sugestije. Dostavljene primjedbe i prijedloge stručna Komisija je razmotrila i ugradila u tekst Zakona.

Za tekst zakona pribavljeno je mišljenje Federalnog ministarstva finansija, Federalnog ministarstva pravde i Ureda za zakonodavstvo i usklađenost sa sa propisima Evropske Unije.

E. Finansijska sredstva

Za provođenje ovog Zakona nisu potrebna posebna finansijska sredstva u Budžetu Federacije.

F. Način izvršenja zakona

Za provođenje ovog Zakona, federalni ministar nadležan za rudarstvo donijeti će propise za provedbu.